

451. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De oostgrens van de mijn-concessie Laura-Vereeniging (mijn Julia) en van het ontginningsveld van de Domaniale mijn, welk veld ingevolge de artikelen 19 en 22 van het grensverdrag van 26 Juni 1816 ten deele onder Duitsch territoir ligt, wordt gevormd door de rivier de Worm. Deze verandert dikwijls van loop, waardoor de grens, die gedeeltelijk tevens de Rijksgrens is, bij voortdurend gewijzigd wordt.

In den mijnbouw geldt als algemeen beginsel, dat aangrenzende mijnvelden ter wille van luchtverversing, waterloozing en ter vermindering van gevaar door giftige of ontplofbare gassen streng gescheiden moeten blijven. Hierom eischen zowel de Duitsche als de Nederlandsche voorschriften, dat aan elke zijde van de concessiegrens een minstens 10 M. breede strook kolen, dus in totaal 20 M., onontgonnen blijft en aldus een zg. „grensmuur” vormt. Ons mijnreglement 1906 schrijft dit in artikel 16 voor. De grens tusschen twee mijnvelden, en a fortiori die tusschen mijnen in twee verschillende landen, moet dus onveranderlijk zijn. In het onderhavige geval is dit niet gewaarborgd, aangezien de grens afhankelijk is van veranderingen in het bed der rivier de Worm. Het ligt dan ook voor de hand, dat het verlangen ontstond naar begrenzing der mijnen onder den grond volgens een onveranderlijke grenslijn, die onafhankelijk is van wijzigingen aan de oppervlakte.

Daarbij komt nog deze andere wensch, dat zoo mogelijk een minder bochtige lijn de grens zou vormen dan het bed van de Worm. Mijnbouw toch langs een dergelijke lijn is niet mogelijk; de mijnwerken moeten bij zulk een onregelmatige grens toch langs min of meer rechte lijnen eindigen, waardoor veel steenkool verloren gaat. Bovendien verhoogt een bochtige lijn, als bovenbedoeld, in groote mate het gevaar voor meetfouten en het bij vergissing met elkaar in verbinding komen van mijnen.

Met het oog hierop werden, na voorbereidende besprekingen tusschen het Staatstoezicht op de mijnen en het Oberbergamt Bonn, waaronder het betrokken gebied ressorteert, door een delegatie van de Departementen, bij deze regeling betrokken,

met Deutsche Regeeringsvertegenwoordigers onderhandelingen gevoerd, welke tot overeenstemming geleid hebben over het thans ter goedkeuring voorgedragen verdrag en het daarbij behoorende slotprotocol, welke hierbij worden afgedrukt.

In dit verdrag wordt de Rijksgrens, zooals die in het reeds genoemde tractaat van 1816 is vastgesteld, onaangeroerd gelaten, doch voor de mijnen ondergronds een rechtlijnig gebroken lijn als bedrijfsgrens aangenomen.¹⁾

De oppervlakten, die aan beide zijden van het ondergronds geprojecteerd verloop van de bovengrondsche Rijksgrens zullen worden geruild, komen in grootte ongeveer met elkaar overeen.

De rechtsgevolgen van dit overgrijpen in vreemd gebied zijn in aansluiting aan de in het verdrag van Aken van 26 Juni 1816 ter zake neergelegde en sedert dien door de practijk tusschen Nederland en Duitschland bevestigde voorschriften in artikel 4 van het verdrag geregeld. Artikel 4 gaat van het beginsel uit, dat de rechtstoestand van de desbetreffende tusschen de Rijksgrenzen en de ontginningsgrenzen liggende gedeelten wordt beheerscht door de wetten en bepalingen van den Staat, in welks gebied de kolen aan de oppervlakte worden gebracht.

In artikel 5 zijn eenige regelen gesteld ter voorkoming van rechtsgedingen over mijnschade, waarbij de aanspraken, welke de belanghebbenden langs den weg van rechten willen doen laten gelden, onverlet worden gelaten.

De bestuurders van de mijnen Laura-Vereeniging en van de Domaniale mijnen hebben ook mede namens hun commissarissen schriftelijk verklaard, dat zij met dit verdrag instemmen en dat zij afstand doen van ieder recht om den Staat voor eventueel uit hoofde dezer regeling door haar te lijden schade aansprakelijk te stellen.

De Minister van Waterstaat,

J. VAN BUUREN.

De Minister van Buitenlandsche Zaken.

J. PATIJN.

De Minister van Financiën,

J. A. DE WILDE.

De Minister van Justitie,

C. GOSELING.

¹⁾ Een kaart wordt voor de leden op de griffie ter inzage gelegd.